

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 025568 21 Uvp
Banjaluka, 28.9.2022. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Svjetlane Knežević, kao članova vijeća, uz učešće Mire Mačkić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi S. M. iz B., (u daljem tekstu: tužilac), zastupanog po punomoćniku D. S., advokatu iz B., protiv rješenja broj: ... od 19.9.2019. godine Ministarstva ... (u daljem tekstu: tuženi), u predmetu odobravanja pristupa informacijama, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 025568 19 U od 30.11.2020. godine, u sjednici vijeća, održanoj 28.9.2022. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova sastavljanja zahtjeva.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je odbijena tužba, podnesena protiv uvodno označenog akta tuženog, kojim je odbijena žalba tužioca, izjavljena protiv obavještenja tuženog broj: ... od 4.7.2019. godine, kojim je odbijen zahtjev za dostavljanje rješenja upravnog inspektora broj: ... od 14.5.2019. godine.

Odbijanje tužbe je obrazloženo navodima nižestepenog suda da je tužilac pismeno obavješten o utvrđenom činjeničnom stanju i preduzetim mjerama u izvršenom inspekcijskom nadzoru, u vezi s primjenom odredaba ZOUP, Uredbe o kancelarijskom poslovanju organa uprave i Uputstva o sprovođenju kancelarijskog poslovanja republičkih organa uprave, u Službi predsjednika Republike Srpske, s posebnim osvrtom na prijem podnesaka, čime je nesumnjivo aktom upravnog inspektora od 16.5.2019. godine, koji sadrži sve podatke vezane za konkretni inspekcijski pregled među kojima i datum vršenja nadzora, pravni osnov, utvrđene nepravilnosti, te naložene mjere, informisan o rezultatima inspekcijskog nadzora kojeg je inicirao, tako da tužiocu ni u kom slučaju nisu povrijeđeni sloboda izražavanja, sloboda mišljenja i pravo na učešće u javnim poslovima, uključujući i pravo da blagovremeno informiše javnost, u smislu odredaba Zakonu o slobodi pristupa informacijama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 20/01, u daljem tekstu: ZSPI), već upravno suprotno, pri čemu se postupanje tuženog u smislu člana 12. stav 1., 2. 2a. i člana 14. Zakona o upravnoj inspekciji, ukazuje pravilnim i zakonitim, a tužba bez osnova.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje pobijane presude tužilac osporava njenu zakonitost, u skladu sa članom 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Navodi da mu je tuženi povrijedio pravo na pristup informacijama pod kontrolom javnog organa i pravo na pristup informacijama od javnog značaja, što su važni aspekti slobode izražavanja iz člana 25., 26. i 33. Ustava Republike Srpske, člana 19. i 25. Međunarodnog pakta i člana 13. Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda, kakvu je odluku neosnovano podržao i nižestepeni sud, jer ima pravo na pristup informacijama pod kontrolom javnih organa, bez obzira da li je bio stranka u tom postupku, jer se to pravo može ograničiti samo na osnovu članova 4. i 5. ZSPI, a riječ je o potpuno dva odvojena postupka i to o postupku uprvo-inspekcijskog nadzora i o postupku pristupa informacijama. To je nižestepeni sud sasvim zanemario, iako je tužilac u tužbi o tome iznio svoj stav, pa je pobijana presuda suprotna članu 33. stav 1. ZUS. Predložio je da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači ili ukine, uz naknadu troškova spora.

U odgovoru na zahtjev tuženi navodi da osporenim aktom tužiocu nije povrijeđena sloboda izražavanja, sloboda mišljenja i pravo na učešće u javnim poslovima, koje podrazumijeva i pravo da blagovremeno informiše javnost, jer je upravo postupanjem upravnih organa o pravo tužiocu omogućeno. Osporava i sve druge navode zahtjeva i predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proističe da se tužilac dana 20.6.2019. godine, obratio upravnoj inspekciji sa zahtjevom da mu se dostavi kopija rješenja broj: ... od 14.5.2019. godine, donesenog po njegovoj predstavi, zbog inspekcijskog pregleda. Tuženi je, obavještenjem broj: ... od 4.7.2019. godine, odbio zahtjev tužioca, u smislu odredbe člana 2a., a u vezi sa članom 14. Zakona o upravnoj inspekciji, protiv kog je obavještenja tužilac izjavio žalbu, koja je osporenim aktom odbijena. U obrazloženju osporenog akta je navedeno da je upravni inspektor, postupajući po predstavi tužioca od 16.4.2019. godine, u smislu člana 12. stav 1. i 2. Zakona o upravnoj inspekciji (Službeni glasnik RS broj: 1/09, 109/12 i 94/15), u Službi predsjednika RS izvršio neposredni inspekcijski pregled u vezi s primjenom ZOUP, Uredbe o kancelarijskom poslovanju organa uprave i Uputstva o sprovođenju kancelarijskog poslovanja republičkih organa uprave, a posebno na prijem podnesaka, a nakon izvršenog pregleda donio rješenje broj: ... od 14.5.2019. godine, kojim se Službi predsjednika RS nalaže da prilikom prijema podnesaka postupa u skladu sa odredbama ZOUP i Uputstvom, u pogledu upotrebe prijemnog štambilja. U vezi s utvrđenim činjeničnim stanjem i naloženim mjerama, aktom broj: ... od 16.5.2019. godine, inspektor je obavijestio tužioca, koji akt je tužilac zaprimio dana 23.5.2019. godine. Tužilac se obratio tuženom sa zahtjevom da mu se dostavi kopija itog rješenja, pa je rukovodilac Odsjeka sa javnošću, na osnovu člana 14. stav 3. Zakona o slobodi pristupa informacijama, donio obavještenje od 4.7.2019. godine, kojim se zahtjev odbija. U osporenom aktu je ukazano na sadržaj člana 12. stav 2. i 2a. Zakona o upravnoj inspekciji, te zaključeno da je o utvrđenom činjeničnom stanju i naloženim inspekcijskim mjerama, tužilac obaviješten aktom upravnog inspektora od 16.5.2019. godine, kojeg je zaprimio dana 23.5.2019. godine, a koji akt sadrži sve informacije vezane za konkretni inspekcijski pregled, odnosno datum vršenja nadzora, pravni osnov, utvrđene nepravilnosti i naložene mjere.

Pobijanom presudom je pravilno odbijena tužba, uz valjane razloge, koje prihvata i ovaj sud, koji navodima zahtjeva nisu dovedeni u sumnju.

Odredbama člana 4. ZSPI je propisano da svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da objavi takve informacije. Ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima, kako je to utvrđeno u tom zakonu. To dalje znači da se neće uvijek dostaviti sve informacije, sa kojima javni organ raspolaže, kao i da postoje izuzeci od pristupa informacijama.

Pravilno je nižestepeni sud zaključio da je zakonito postupanje tuženog, kada je osporenim aktom odbio žalbu tužioca, izjavljenu protiv obavještenja prvostepenog organa u pogledu zahtjeva tužioca da mu se dostavi rješenje broj: ... od 14.5.2019. godine. Informisanjem tužioca o postupanju upravnog inspektora, utvrđenom činjeničnom stanju i naloženim mjerama, zaštićena su mu navedena prava i omogućeno da informiše javnost, ukoliko je za to imao interes. Takođe, ne stoje navodi da tuženi nije utvrdilo izuzetak od objavljivanja, niti testiralo javni interes, budući da je sam izuzetak od objavljivanja i javni interes utvrđen članom 14. Zakona o upravnoj inspekciji, koji propisuje da je upravni inspektor dužan da čuva kao službenu tajnu podatke do kojih dođe prilikom vršenja inspekcijskog nadzora, zbog čega je i odlučeno kao u izreci osporenog akta. Zbog toga su svi drugi prigovori zahtjeva neosnovani.

Zbog izloženog, ovaj sud nalazi da pobijanom presudom nije ostvaren nijedan razlog nezakonitosti iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se na osnovu člana 40. stav 1. ZUS, zahtjev odbija.

S obzirom da se zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje presude odbija, u skladu sa odredbom člana 49a. stav 1. ZUS, tužiocu ne pripada pravo na naknadu troškova spora, zbog čega se njegov zahtjev za naknadu troškova sastavljanja zahtjeva, putem punomoćnika iz reda advokata, odbija.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Tačnost otppravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić